

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

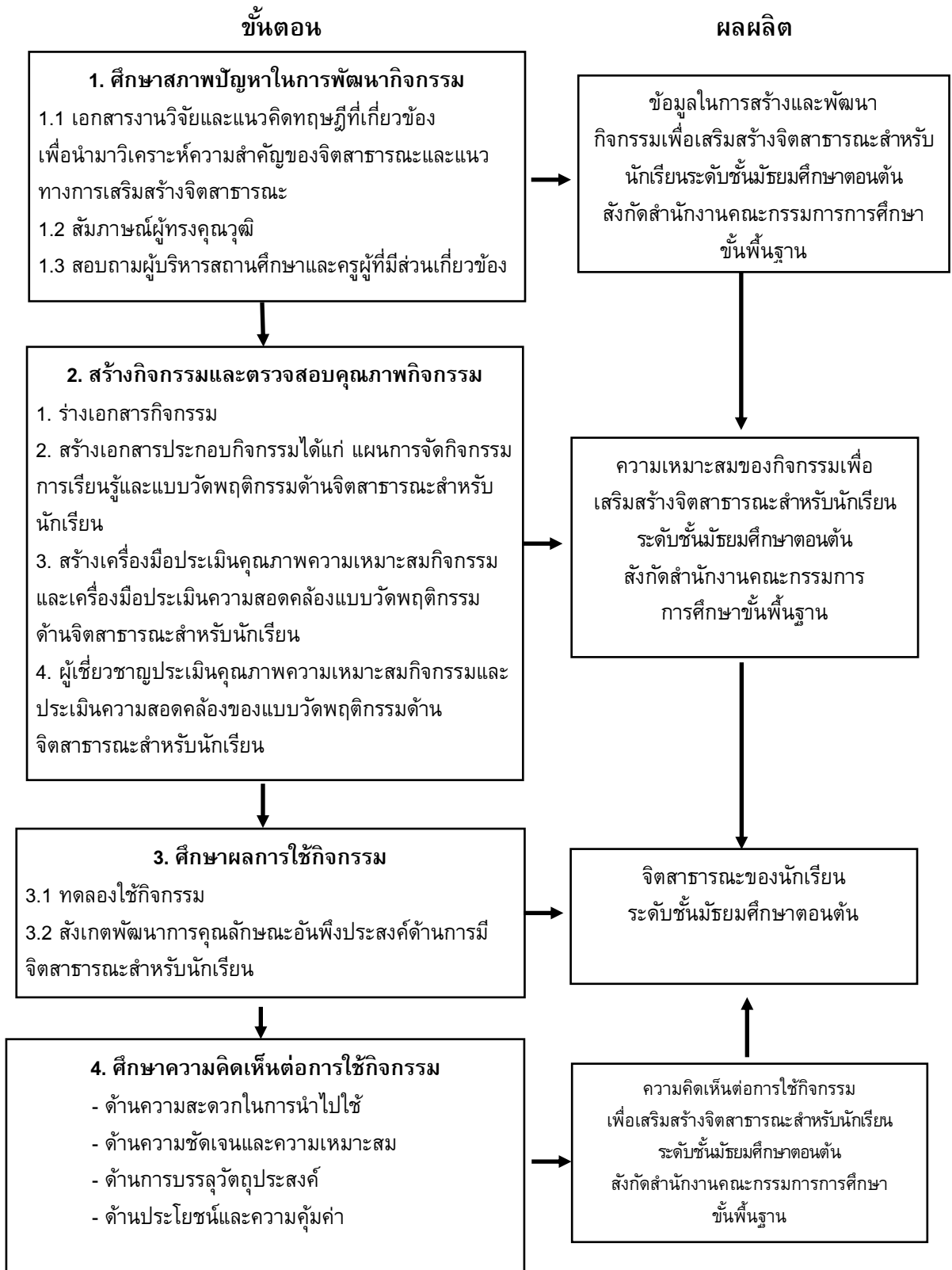
การวิจัยการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้วิธีดำเนินการวิจัยลักษณะการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางในการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาพ 3 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง
จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1) ผู้มีประสบการณ์ด้านพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ได้แก่

1.1) พระมหาวุฒิชัย วชิรเมธี ศูนย์วิปัสสนาสากลไร่เชิญตะวัน ตำบล
ห้วยสัก อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

1.2) ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา ผู้บริหารสูงสุดโรงเรียนสัตยาไส
ตำบลลำนาทรายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

2) ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นผู้บริหารระดับสูงในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความรู้และความสามารถในเรื่องแนวทางหรือกระบวนการจัดการ
เรียนการสอน ได้แก่

2.1) ดร.รังสรรค์ มณีเล็ก รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2) ดร.พิษณุ ตุลสุข ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครู
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พิษณุโลก เขต 1 รายละเอียดกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 40 คน

2) รองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 40 คน

3) ครูหัวหน้างานวิชาการ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 40 คน

4) ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและแนวทางในการใช้กิจกรรมสร้างเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 แบบสอบถามที่มีโครงสร้างหรือปลายปิด (Close-ended Form) ใช้สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยมีกรอบคำถามดังนี้ แนวทางในการสร้างและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ ซึ่งเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ในขั้นตอนที่ 1 นำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนด ตรวจสอบพฤติกรรมบ่งชี้ และแนวทางการพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลเอกสาร ประกอบด้วยตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจิตสาธารณะ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างจิตสาธารณะ นำมาสังเคราะห์และวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็นที่ศึกษา

3.2 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางในการสร้างและพัฒนา กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

3.3 สอบถามผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน จำนวน 160 คน ด้วยแบบสอบถามที่มีโครงสร้างหรือปลายปิด (Close-ended Form) ในเรื่องแนวทางในการสร้างและพัฒนา กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางในการสร้างกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่องการเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2) กำหนดประเด็นในเรื่องสภาพ ปัญหาและแนวทางในการสร้างเสริมจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) นำร่างแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2. แบบสอบถามเพื่อใช้ในการสอบถามแนวทางการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสาระสำคัญในเรื่องแนวทางการเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูล ในการกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม แล้วสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมด้านแนวทางการสร้างและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาและความชัดเจนในข้อความเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความชำนาญในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งประกอบไปด้วย

4.1) อาจารย์ ดร. ปัทมณวิทย์ ไบกุลหลาบ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

4.2) อาจารย์ ดร. สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ประจำคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

4.3) ดร. สมศรี ฐานะวุฒิกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าคาป่าม่วง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

4.4) ดร. รุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

4.5) ดร. มานพ เมฆเกตุ ผู้อำนวยการโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39

โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดหรือไม่
โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (ล้วน สายยศ, และอังคณา
สายยศ, 2543, น. 248-249)

คะแนนความคิดเห็น +1 คือ เมื่อเห็นว่ามี ความสอดคล้อง

คะแนนความคิดเห็น 0 คือ เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

คะแนนความคิดเห็น - 1 คือ เมื่อเห็นว่าไม่มีความสอดคล้อง

5) เมื่อได้ผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่ได้
ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้สำหรับข้อคำถาม บางข้อที่ผู้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ
เพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งแบบสอบถามมีค่าดัชนี
ความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

6) ทดลองใช้ (try out) แบบสอบถามกับผู้บริหารและครู โรงเรียนวัดบ้านดง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 20 คน เพื่อ
ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม

7) หาความเชื่อมั่น (Reliability) เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อ
ความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด
โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach' Alpha) โดยใช้เกณฑ์ที่ยอมรับที่ค่ามากกว่า 0.70 ผลการ
หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างกิจกรรมเพื่อ
เสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าเท่ากับ 0.86

8) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์
อีกครั้งหนึ่ง นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสารและแหล่งข้อมูลจากบุคคลโดยดำเนินการเก็บรวบรวมดังนี้

แหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร

เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เป็นเอกสารมาศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร เพื่อกำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นในเรื่องที่ต้องการศึกษาได้แก่ พฤติกรรมจิตสาธารณะในปัจจุบันของนักเรียนและแนวทางในการสร้างและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แหล่งข้อมูลจากบุคคล

ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โดยผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์และดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง เพื่อสืบเสาะข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย สภาพ ปัญหาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะในปัจจุบันรวมถึงแนวทางการเพื่อสร้างและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เพื่อสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างและพัฒนากิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงครามพิษณุโลก เพื่อจัดทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารสามศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยไปประสานกับผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลกเขต 1 จำนวน 40 โรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 160 คน โดยส่งเอกสารและขอเก็บคืนทั้งด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ ได้รับเอกสารคืน จำนวน 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

5.2 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 100 - 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง แนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรม, แนวการจัดกิจกรรมและแนวการวัดผลประเมินผลในข้อนั้นๆ มีความสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง แนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรม, แนวการจัดกิจกรรมและแนวการวัดผลประเมินผลในข้อนั้นๆ มีความสำคัญ อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง แนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรม, แนวการจัดกิจกรรมและแนวการวัดผลประเมินผลในข้อนั้นๆ มีความสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง แนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรม, แนวการจัดกิจกรรมและแนวการวัดผลประเมินผลในข้อนั้นๆ มีความสำคัญ อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง แนวทางในเรื่องหลักการจัดกิจกรรม, แนวการจัดกิจกรรมและแนวการวัดผลประเมินผลในข้อนั้นๆ มีความสำคัญ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543: 194)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 227)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.4 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) (เกษม สหรัยทิพย์, 2543 : 190) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ
 S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
 S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

การวิจัยขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้าง ตรวจสอบและพัฒนากิจกรรมรวมถึงเครื่องมือ
วัดและประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน โดยผู้วิจัยนำข้อมูลพื้นฐานที่ศึกษา
จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งแนวคิดและทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงการ
สัมภาษณ์และสอบถามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมอย่างมี
คุณภาพและเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. แหล่งข้อมูล

1.1 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการสร้างกิจกรรม
เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มีเครื่องมือในการวิจัย คือ

1. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ
สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและ
น้อยที่สุด

2. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ ซึ่งครูเป็นผู้สังเกต เป็นแบบ
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยเพื่อการสร้างและตรวจสอบคุณภาพกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง
จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนดังนี้

3.1 กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการโดย

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ เพื่อนำมาออกแบบและกำหนดกิจกรรม รวมถึงผู้วิจัยใช้หลักการเรียนรู้และการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามแนวคิดและทฤษฎี ดังนี้ 1) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ของ Bandura 2) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ของ Piaget 3) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ของ Kohlberg และ 4) แนวคิดด้านการพัฒนาจิตพิสัยของ Bloom

3.1.2 ผู้วิจัยออกแบบร่างกิจกรรมเพื่อมุ่งเน้นการเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการและเหตุผล 2) แนวคิดพื้นฐาน 3) วัตถุประสงค์ 4) โครงสร้างกิจกรรม 5) วิธีการจัดการเรียนรู้ 6) เนื้อหา และ 7) การวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญ โดยใช้การทำงานเป็นกลุ่มให้นักเรียนได้เรียนรู้จากปัญหาและประสบการณ์จริงในชุมชนของตนเอง มีการวิเคราะห์สำรวจและนำมาสู่การลงมือปฏิบัติ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการเชื่อมโยงจากหลักการและจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนำไปสู่การเกิดคุณลักษณะด้านจิตสาธารณะ

ผู้วิจัยร่างกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วยการเรียนรู้ 6 แผนการจัดกิจกรรม รวม 32 ชั่วโมง ดังนี้

ตาราง 2 โครงสร้างกิจกรรมเสริมสร้างจิตสาธารณะ

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการจัดการเรียนรู้	การวัดผลและประเมินผล	เวลา
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 จิตพอใส่ใจสาธารณะ (การมีจิตสาธารณะในตัวเอง)	1. จิตสาธารณะ พาสะอาด 2. ชื่นชมนิยม คนจิตสาธารณะ	1. เพื่อให้นักเรียนอธิบายและยกตัวอย่างการมีจิตสาธารณะในตนเองได้ 2. เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าของการมีจิตสาธารณะ	กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีสอน - แบบเน้นปัญหา (Problem-Based) - กระบวนการคิด (Thinking-Based)	1. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมสนทนา กลุ่มระดมความคิด 2. สังเกตพฤติกรรม การมีส่วนร่วมในการทำงานรายบุคคล 3. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม 4. การนำเสนอผลงาน 5. ตรวจใบงาน	6 4

ตาราง 2 (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการจัดการเรียนรู้	การวัดผลและประเมินผล	เวลา
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 2</p> <p>ชุมชนสวยด้วยจิตสาธารณะ (การมีจิตสาธารณะในตัวเอง, การมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่นและ การมีจิตสาธารณะต่อสังคม)</p>	<p>1. โรงเรียนสวยด้วยมือเรา</p> <p>2. อาสาผู้อื่นสรรสร้างชุมชน</p>	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติตนตามแนวทางจิตสาธารณะได้ถูกต้อง</p> <p>2. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้คุณค่าของการให้พร้อมที่จะช่วยเหลือแบ่งปัน ผู้อื่นและสังคม</p>	<p>กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการกลุ่ม (Group Process Based) - การทำโครงการงาน (Project-Based) 	<p>1. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมสนทนากลุ่มระดมความคิด</p> <p>2. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำงานรายบุคคล</p> <p>3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม</p> <p>4. การนำเสนอผลงาน</p> <p>5. ตรวจใบงาน</p>	<p>5</p> <p>7</p>
<p>หน่วยการเรียนรู้ที่ 3</p> <p>จิตสาธารณะจิตแห่งความดี (การมีจิตสาธารณะในตัวเอง, การมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่นและ การมีจิตสาธารณะต่อสังคม)</p>	<p>1. แบ่งปันประสบการณ์จิตสาธารณะ</p> <p>2. ต้นแบบความดี วิถีจิตสาธารณะ</p>	<p>1. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักคุณค่าของการให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจิตสาธารณะในตนเองและสังคม</p> <p>2. .เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการดูแลรักษาสิ่งต่างๆของส่วนรวม</p>	<p>กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระบวนการกลุ่ม (Group Process Based) - การทำโครงการงาน (Project-Based) 	<p>1. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมสนทนากลุ่มระดมความคิด</p> <p>2. สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำงานรายบุคคล</p> <p>3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม</p> <p>4. การนำเสนอผลงาน</p>	<p>5</p> <p>5</p>

3.1.3 ผู้วิจัยนำร่างกิจกรรมพร้อมแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยดูความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ความครอบคลุม ความสอดคล้องตามนิยามศัพท์เฉพาะ ตลอดจนการใช้ภาษาในการเขียนข้อความถาม ปรับปรุงแบบร่างกิจกรรมและแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมตามข้อเสนอแนะ หลังจากนั้นจึงนำเสนอให้แก่ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องการออกแบบและการจัดกิจกรรม จำนวน 7 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ บุญพิทักษ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
- 2) อาจารย์ ดร.ชลายุทธ์ ครุฑเมือง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- 3) ดร. รุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1
- 4) ดร. จันทิรา จันผ่อง ศึกษานิเทศน์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3
- 5) ดร. กীরติ จันทรมณี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
- 6) ดร.สมศรี ฐานะวุฒิกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าคาป่าม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2
- 7) อาจารย์ลัดดา จุลวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสัตยาไส

โดยประเมินความเหมาะสม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ทำการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ ควบคู่กับการออกแบบร่างกิจกรรม โดยจำแนกพฤติกรรมบ่งชี้ตามองค์ประกอบของจิตสาธารณะ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการมีจิตสาธารณะในตนเอง ด้านการมีจิตสาธารณะต่อผู้อื่นและด้านการมีจิตสาธารณะต่อสังคม มีรายละเอียดดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง
- 2) ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะ
- 3) เขียนนิยามของพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะในรูปนิยามเชิงปฏิบัติการ

4) กำหนดแนวโครงสร้างเครื่องมือและสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิต
 สาธารณะ เพื่อวัดพฤติกรรมเป็นเครื่องมือในการวัดพฤติกรรมความมีจิตสาธารณะ

5) นำแบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้
 และความสามารถในด้านการวัดและประเมินผลในการใช้แบบสังเกต จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ
 ความสอดคล้องตามนิยามพฤติกรรมจิตสาธารณะ พิจารณาตรวจสอบในแต่ละข้อคำถามว่าวัด
 ได้ตรงกับพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะหรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็น
 ของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, น. 248-249)

คะแนนความคิดเห็น +1 คือ เมื่อเห็นว่ามี ความสอดคล้อง

คะแนนความคิดเห็น 0 คือ เมื่อไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้อง

คะแนนความคิดเห็น - 1 คือ เมื่อเห็นว่าไม่มีความสอดคล้อง

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบไปด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ บุญพิทักษ์ อาจารย์ประจำคณะครุ
 ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. อาจารย์ ดร.สวนีย์ เสริมสุข อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พิษณุโลก

3. อาจารย์ ดร. ชลายุทธ์ ครุฑเมือง อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

4. อาจารย์ ดร. สุรัตน์ ขวัญบุญจันทร์ อาจารย์ประจำคณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

5. ดร. รุ่งทิพย์ แผลงฤทธิ์ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1

6) ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ความสอดคล้องของแบบสังเกต มีค่า
 ดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 - 1.00 อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ทั้งหมด

7) นำแบบสังเกตมาทดลองใช้ (try out) กับครูที่สอนระดับมัธยมศึกษา
 ตอนต้น โรงเรียนวัดบ้านดง จำนวน 3 คน โดยการสังเกตนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 5 คน
 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนของข้อคำถาม

8) นำผลการสังเกตมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater
 Agreement Index: RAI) เพื่อความชัดเจนและสื่อความได้ตรงกัน ผลการหาค่าดัชนีความ
 สอดคล้องระหว่างผู้ประเมินมีค่าเท่ากับ 0.96

9) นำแบบสังเกตเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความถูกต้อง
 สมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
 การวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทดลองใช้กิจกรรมด้วยการขออนุญาตผู้บริหาร โรงเรียนและขออนุญาตครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อขอดำเนินกิจกรรมระหว่างดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้พัฒนาปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หลังจากนั้นผู้วิจัย นำเสนอพร้อมแบบประเมินกิจกรรมให้แก่ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้พิจารณาและประเมินความเหมาะสมในภาพรวมของกิจกรรม ส่วนการทดลองใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลต่างๆ ได้ดำเนินการไปพร้อมกับการดำเนินกิจกรรม

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญออกแบบกิจกรรม ครูผู้สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและสหณา เพื่อการพัฒนาปรับปรุง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง เนื้อหา แผนลำดับกิจกรรม สื่อและเครื่องมือวัดและประเมินผล โดยนำเสนอข้อมูลด้วยความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อมูลเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของบันทึกการสอนและแบบประเมินต่างๆ ครูผู้สอนที่ทดลองใช้กิจกรรม

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลของความเหมาะสมแต่ละข้อด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุณชมศรีสะอาด. 2554: 100 - 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543: 194)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

6.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 227)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

6.3 ค่าความสอดคล้องของผู้ประเมิน (RAI) (สุรชัย มีชาญ. 2547: 113-126)

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N \sum_{m=1}^M |R_{mnk} - \bar{R}_{nk}|}{KN(M-1)(I-1)}$$

เมื่อ	RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
	R_{mnk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ m ของนักเรียนคนที่ n ในพฤติกรรมที่ k
	$\bar{R}_{nk}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนคนที่ n ในพฤติกรรมที่ k
	K	แทน	จำนวนของพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
	M	แทน	จำนวนของผู้ประเมินทั้งหมด
	I	แทน	จำนวนของคะแนนทั้งหมดที่เป็นไปได้ (ตามเกณฑ์การให้คะแนน)

ให้คะแนน)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการศึกษาผลการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Bloom, Madaus, and Hastings, 1981) โดยเป็นการดำเนินการพัฒนาจิตพิสัยตั้งแต่ขั้นการรับรู้ถึงขั้นการจัดระบบและใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ คือ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ จำนวน 20 ข้อ โดยครูเป็นผู้ประเมิน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ใช้สังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ทดลองใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลองใช้กิจกรรม คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 ประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะหลังการใช้กิจกรรมการเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ โดยให้ครูเป็นผู้ประเมิน จำนวน 3 คน ทำการประเมินหลังการใช้กิจกรรมแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รวมจำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้

3.3 วิเคราะห์ผลการประเมินพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะหลังการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 สรุปผลการทดลองใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ประเมินคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะหลังการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลเชิงปริมาณ วัดและประเมินผลหลังทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสังเกตคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ ซึ่งครูเป็นผู้ประเมิน จำนวน 3 คน คือผู้วิจัย ครูที่ปรึกษาและครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ระหว่างการทดลองผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยบันทึกภาคสนาม (Filed note) บันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน ข้อมูลการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียนต่อกิจกรรม ข้อมูลในบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

5. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 100 - 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ อยู่ในระดับขั้นการพัฒนาเป็นลักษณะนิสัย

3.51 - 4.50 หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ อยู่ในระดับขั้นการจัดระบบ

2.51 - 3.50 หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ อยู่ในระดับขั้นการเห็นคุณค่า

1.51 - 2.50 หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ อยู่ในระดับขั้นการตอบสนอง

1.00 - 1.50 หมายถึง นักเรียนมีการพัฒนาพฤติกรรมด้านจิตสาธารณะ อยู่ในระดับขั้นการรับรู้

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

6.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 227)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 4 การศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยประเมินความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมด้วยแบบสอบถาม เพื่อศึกษาในด้าน ความสะดวกในการนำไปใช้ ด้านความชัดเจนและความเหมาะสม ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ และด้านประโยชน์และความคุ้มค่า โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

ครูที่ดำเนินการสอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ประเมินกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้ กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้วิจัยสอบถามในด้านความสะดวกในการ นำไปใช้ ด้านความชัดเจนและความเหมาะสม ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์และด้านประโยชน์ และความคุ้มค่า โดยมีวิธีสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ผู้วิจัยนำรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับ นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรม ในด้านความสะดวกในการนำไปใช้ ด้านความชัดเจนและความเหมาะสม ด้านการบรรลุ วัตถุประสงค์และด้านประโยชน์และความคุ้มค่า เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มาก ที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิด

2.3 ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมครอบคลุม และการใช้ภาษา

2.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบ สอบถามเพื่อประเมินประสิทธิผลของกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับสมบูรณ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามในการทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูที่สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยแนบ 1) กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 รวบรวมผลการประเมิน มาวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 นำผลการประเมินไปทำการปรับปรุงกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความสมบูรณ์ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยการส่งกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะพร้อมคู่มือ และแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการใช้กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554: 100 - 103)

4.51 - 5.00 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนและความเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และมีประโยชน์ คุ่มค่า อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มี กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนและความเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และมีประโยชน์ คุ่มค่า อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนและความเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และมีประโยชน์ คุ่มค่า อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนและความเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และมีประโยชน์ คุ่มค่า อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง กิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสะดวกในการนำไปใช้ มีความชัดเจนและความเหมาะสม บรรลุวัตถุประสงค์และมีประโยชน์ คุ่มค่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 225)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนผู้ประเมินทั้งหมด

6.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (เกษม สหรัยทิพย์ 2543 : 227)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนน

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด